

_BRATISLAVSKÉ NÁBREŽIA

_Fajnorovo a Tyršovo nábrežie

_Bc. Lujza Korkošová & Bc. Andrej Jakubec

sprievodná správa Fajnorovo

Aj napriek dynamickému vývoju mesta Bratislava, vzťah starého mesta k Dunaju ostal nejasný, nevyriešený, neuchopený. Potreba spoločného dialógu medzi mestom, nábrežím a riekou je nevyhnutná z hľadiska vytvorenia konzistentnej línie nábrežného korza s mnohvrstevnatými verejnými priestormi, ktoré by priniesli najdôležitejšiu esenciu-život.

Problémy možno badať nie len v samotnom území Fajnorového nábrežia ale taktiež v širších kontextoch a vzťahoch nábrežia voči ostatným územiám. Do výraznej miery absentuje urbanistické prepojenie Šafárikového námestia a Umeleckej besedy, ktoré je naštrbené najmä kvôli nevyhnutným dopravným koridorom a nejasnosti priestoru, do ktorého by mohli oba spomínané subjekty ústiť. V súčasnom stave sa v predpolí Filozofickej fakulty Univerzity Komenského nachádza predimenzovaná veľká plocha statickej dopravy, ktorá má v sebe potenciál vytvoriť nie len komunikačný uzol medzi Umeleckou besedou, Šafárikovým námestím a nábrežím, ale aj vytvoriť adekvátny vstup do územia, ktorý by ľudí prirodzene vťahoval a viedol k nábrežiu. Absencia dostatočne jasných vstupov a nástupných bodov je jedným z ďalších problémov, obzvlášť zo strany Dunaja, kde chýba reprezentatívny nástup z lodnej prepravy do územia a uniká tam príležitosť nasadenia prvého dojmu.

Riešenie statickej dopravy vynára otázky aj v ostatných častiach územia, najmä pri budove Osobného prístavu a s tým vzrastá aj otázka, do akej miery chceme tento priestor prenechať automobilom a do akej miery ľuďom, pretože momentálne je v týchto vzťahoch markantná disproporcija.

Potrebu parkovacích miest však nemôžeme slepo prehliadať a musí byť dostatočne koncepcie uchopená, aby sa chodníky nezmenili na parkovacie miesta, ako je to v súčasnosti pred budovami v území, pretože práve tým chýbajú predpolia, ktoré by priestory urbanisticky prepájali. Na práve chýbajúce predpolia naväzuje aj problém riešenia protipovodňovej ochrany, ktorá prísne vymedzila jednotlivé priestory bez možnosti prirodzenej a plynulej reakcie medzi nimi navzájom.

Absencia menších sub-priestorov, nasadenie vhodných programových náplní a nekomplexné urbanistické riešenie vedú k dojmu nekonzistentnosti priestorov. V území sa nachádza množstvo nevyužitých plôch s veľkým potenciálom a hluchých miest, ktoré ponúkajú priestor na vytvorenie živého aktívneho mestského multifunkčného priestoru s množstvom reprezentatívnych, kultúrnych, spoločenských a voľnočasových aktivít rôznych sociálnych a spoločenských skupín obyvateľov a návštevníkov mesta.

Taktiež z urbanistického hľadiska nie je dopovedané prepojenie pešími trasami od nábrežia Dunaja (Eurovea), kde človek zreteľne cíti prestup medzi jednotlivými územiami. Jedným z hlavných cieľov je revitalizácia brehu, keďže vzťah mesta k Dunaju nie je len funkčnou záležitosťou či otázkou životného prostredia, ale nesie v sebe hlavne aj symbolickú hodnotu. Predstavuje nie len historické prepojenie Bratislavy s okolitými štátmi, no nesie v sebe aj akýsi atribút kozmopolitného mesta, ktorý ostal neuchopený a správnymi intervenciami v priestore by Fajnorovo nábrežie mohlo tento atribút posilniť.

Fajnorovo nábrežie ponúka veľký potenciál v rámci zapojenia sa do nadlokálnej línie nábrežného korza, ktorá vedie od mosta Apollo po most Lafranconi. Na línii korza sa prevažne nachádzajú zóny bez občianskej vybavenosti, výnimkou sú priestory pred objektami Eurovea a RIVERpark. V našom riešení sme sa rozhodli vychádzať z polohy nábrežia a vzťahu k ostatným budovám v území. Ťažíme z prítomnosti Filozofickej fakulty a snažíme sa poskytnúť reflektujúci charakter a funkciu.

Nábrežie je na prvý pohľad síce v kontakte s budovou, no vzhľadom na nešťastné riešenie protipovodňovej zábrany ich funkčne aj vizuálne delí múr. Preriešili sme preto jeho trasovanie a aj samotné priestory prilahlé k fakulte s cieľom vytvoriť Univerzitný park s menšími sub-priestormi a vhodné predpolie pred univerzitou. Práve absencia menších sub-priestorov, nasadenie vhodných programových náplní a nekomplexné urbanistické riešenie vedú k dojmu nekonzistentnosti priestorov. V území sa nachádza množstvo nevyužitých plôch s veľkým potenciálom a hluchých miest, ktoré ponúkajú priestor na vytvorenie živého aktívneho mestského multifunkčného priestoru s množstvom reprezentatívnych, kultúrnych, spoločenských a voľnočasových aktivít rôznych sociálnych a spoločenských skupín obyvateľov a návštevníkov mesta. Cieľom riešenia je reflektovať na celomestskú dôležitosť najmä z hľadiska zapojenia do širších systémov. V Návrhu tieto vzťahy umocňujeme, vytvárame medzi nimi spoločný dialóg a využívame šance, ktoré spravia územie konzistentným. Vychádzame z kontextu jednotlivých priestorov- z hľadiska kompozície, urbanistických a funkčných prepojení a z hľadiska histórie.

Podíme teda rozmeniť filozofiu Tyršovho nábrežia na drobnejšie. Jednou časťou je nadväznosť na históriu Tyršovho nábrežia. Aj včerajší deň je históriou a chcel som nadviazať na funkcie, ktoré sa momentálne nachádzajú v danom verejnom priestore. Momentálne je ústredným prvkom práve Divadlo Aréna – ktorá predstavuje kultúrnu funkciu. Kultúra je podstatným prostriedkom a významovým prvkom pre mesto a ľudí, ktorí v ňom žijú. Preto návrh bol priniesť na Tyršovo nábrežie ďalší prvok kultúry, ktorý by spolu kooperoval s divadlom. Ide o návrh novej budovy, ktorej strecha by zároveň slúžila ako vstup do územia zo Starého mosta. Táto budova by slúžila ako koncertná sála s ďalšími priestormi, ktoré by podporovali kultúru mestskej časti Petržalka a Bratislavy zároveň. V predpolí novej budovy by vznikol oddychový priestor, ktorý by reflektoval na charakter oblasti. Tieto dve časti by spolu navzájom kooperovali a boli by prepojené aj s charakterom územia aj s druhým brehom Dunaja.

Podpora funkcionality územia nesmie stagnovať, a je potrebné vytvoriť aj priestor, kde by komunita ľudí sa stretla v uvoľnenejšej atmosfére. Podpora kultúry je dôležitým aspektom v spoločnosti a bez kultúry by sme boli ako ľudstvo „prázdne“, aj keď niektorí jedinci si myslia, že kultúra nemá svoje miesto medzi nami. Podporu kultúry na nábreží som urobil tak, že som na námestí pred Divadlom Aréna vytvoril priestor s prestrešením, ktorý by slúžil na stretávanie sa ľudí, rôznych komunit pri jedle a pití obľúbených nápojov v spojení s hudbou. Toto námestie by bolo doplnené o dva solitéry medzi komunitným priestorom a novou koncertnou budovou. Sú to poloverejné priestory, v ktorých sa vie stretnúť úzka komunita ľudí.

Rozvoľnenie do prírodnejšej a organickejšej štruktúry prostredia sa koná v pôvodnom parku, ktorý tam už teraz je. Podľa môjho názoru je tento park hodný ochrany, nadväzuje svojou štruktúrou aj dopravnými, resp. pešími ťahmi na Sad Janka Kráľa, a preto vo filozofii návrhu je tento park radený medzi revitalizáciehodné prvky daného verejného priestoru. Tento park podtrhuje relaxačná zóna pri Dunaji. Ide o pláž. Dominantou tejto časti je lávka – mólo – ktoré je elipsového tvaru, odkazuje na danú filozofiu organiky a relaxu a zároveň podporuje promenádu pri Dunaji.

Práve promenáda, ktorá sa tiahne z Lida pod most SNP, je prepojujúci prvok verejného priestoru a spája filozofiu v jeden celok. Odkazuje na to, že kultúra, námestie a park vedia spolu komunikovať na seba reflektovať. Filozofia návrhu je práve o spolupráci jednotlivých častí verejných priestorov v danom území. Napojenie peších trás na existujúce a navrhované priestory iba pozdvihuje význam daného priestoru.

Na konci by som zhrnul hlavné myšlienky návrhu, čo sa potom pretavilo do filozofie daného priestoru. S nadväznosťou na druhé nábrežie som chcel zachovať rôzne formy verejného priestoru. Ide hlavne o blízke územie k Starému mostu. Ide o pravidelný tvar námestia a prestrešenia s jeho spevnenými plochami. To potom prechádza do organických tvarov s cestičkami a trávnatými plochami. Koncipovanie verejných priestorov bola založená na hierarchizácii daných priestorov (kultúra – komunita – divadlo – relax – šport). Všeobecný názor spočíva v tom, že určitý stupeň participácie verejných priestorov by mal byť v každom verejnom priestore. Začleniť Tyršovo nábrežie do okolia by malo za následok pozdvihnutie úrovne verejného priestoru nábrežia a zároveň ho povýšiť z lokálneho charakteru na medzinárodný.

_širšie vzťahy

_širšie vzťahy

_širšie vzťahy

_širšie vzťahy

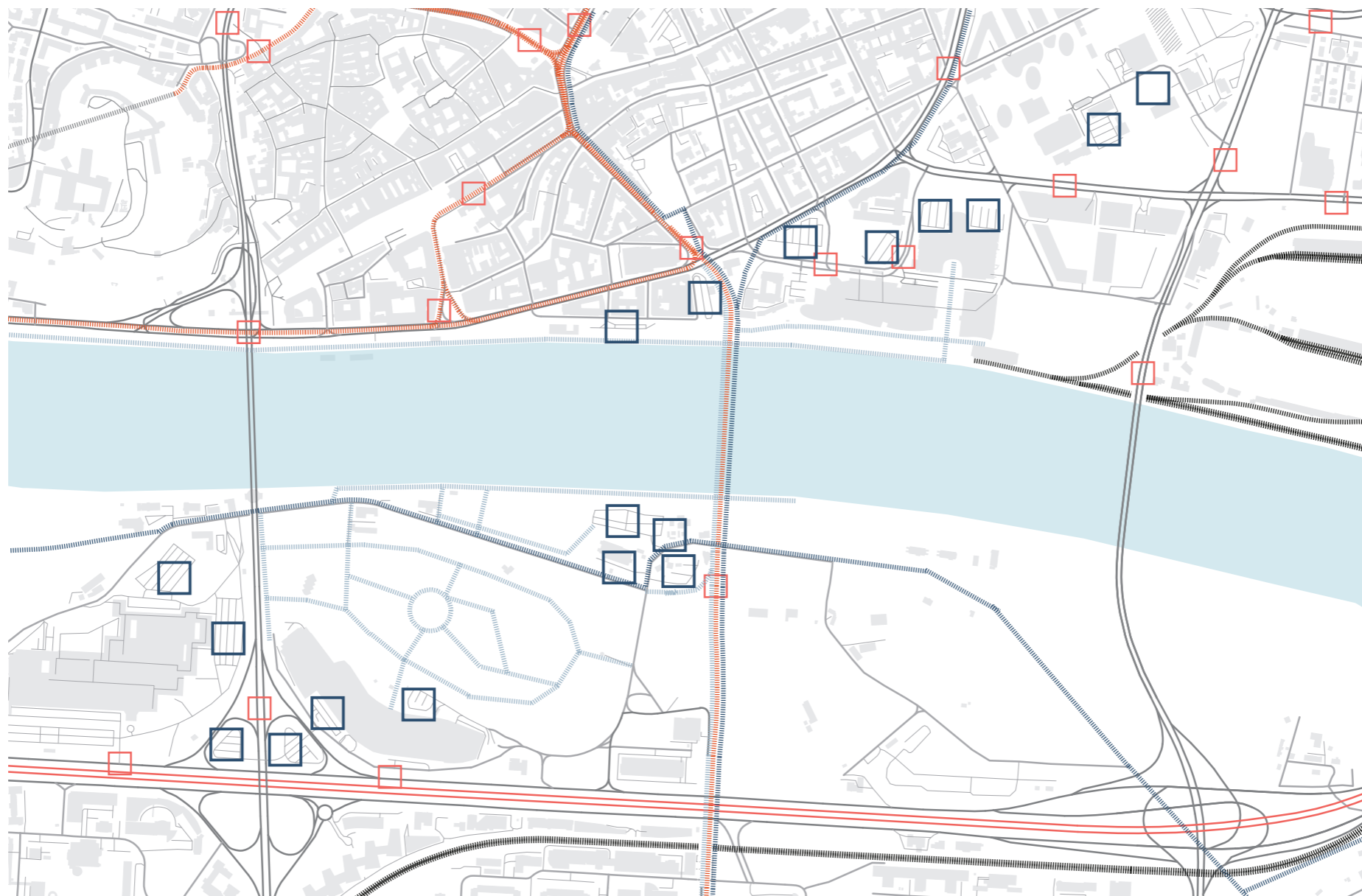

smer
Nové Lido

Krasovského

_dopravná analýza

- Električková trať
- Cyklistické chodníky
- Pešie ťahy
- Železničná trať
- Tunel
- Diaľnice a rýchlostné cesty
- Cesty I. triedy
- Cesty II. triedy
- Oblužné komunikácie
- Parkoviská
- MHD zastávky
- Vodná plocha

_analýza zelene

- Záhradná zeleň
- Parková zeleň
- Lesy
- Sady
- Športoviská
- Ostatná mestská zeleň
- Vodná plocha

SILNÉ STRÁNKY

VODNÝ ELEMENT
ATRAKTÍVNA LOKALITA
VYHLADÁVANÁ. OBLASŤ PRE KULTÚRNE A
ŠPORTOVÉ AKTIVITY
PRVÝ KONTAKT
DOPRAVNÝ UZOL-ŠAFÁRIÍKOVO NÁMESTIE
ARCHITEKTONICKO-VÝZNAMNÉ BUDOVY V
RIEŠENOM ÚZEMI

SLABÉ STRÁNKY

SPEVNE NÉ PLOCHY
NEKONCEPČNÁ INFRAŠTRUKTÚRA DOPRAVY-
STATIC KÁ DOPRAVA, SEPARÁCIA UMELECKEJ
BESEDY
ZANEDBANOSŤ, PASIVITA K OBLASTI
NEVYUŽITÝ POTENCIÁL TERÉNU
ABSENTUJÚCE VSTUPY DO ÚZEMÍ
NEKONCEPČNE VYUŽITÉ PLOCHY

HROZBY

EKONOMICKÁ NÁVRATNOSŤ
SEZÓNNOŠŤ
PREMENLIVOSŤ VODNÉHO TOKU
ADEKVÁTNE RIEŠENIE STATICKEJ DOPRAVY
OCHRANNÉ PÁSMO PLYNU-FAJNORO NÁBREŽIE

PRÍLEŽITOSTI

KONCEPČNÉ PREPOJENIE DVOCH BREHOV
OŽIVENIE BREHOV
MOŽNOSŤ PRACOVAŤ S RÔZNYMI ÚROVŇAMI
TERÉNU
REFRESH OSOBNÉHO PRÍSTAVU
VYTVORIŤ TURISTICKY A LOKÁLNE ATRAKTÍVNE
MIESTO
IDEOVÝ NÁVRH MESTA PRE ĎALŠÍ ROZVOJ

_problémový výkres

- 1 SPEVNENÉ PLOCHY
- 2 NEVYUŽITÝ TERÉN
- 3 ABSENTUJÚCI VSTUP NA ÚZEMIE
- 4 SEPARÁCIA UMEĽKY
- 5 NEVYUŽITÉ PLOCHY
- 6 PREMENLIVOSŤ VODNÉHO TOKU
- 7 OCHRANNÉ PÁSMO PLYNU
- 8 PREDIMENZOVANÁ STATICKÁ DOPRAVA

_BRATISLAVSKÉ NÁBREŽIA

_Fajnorovo nábrežie

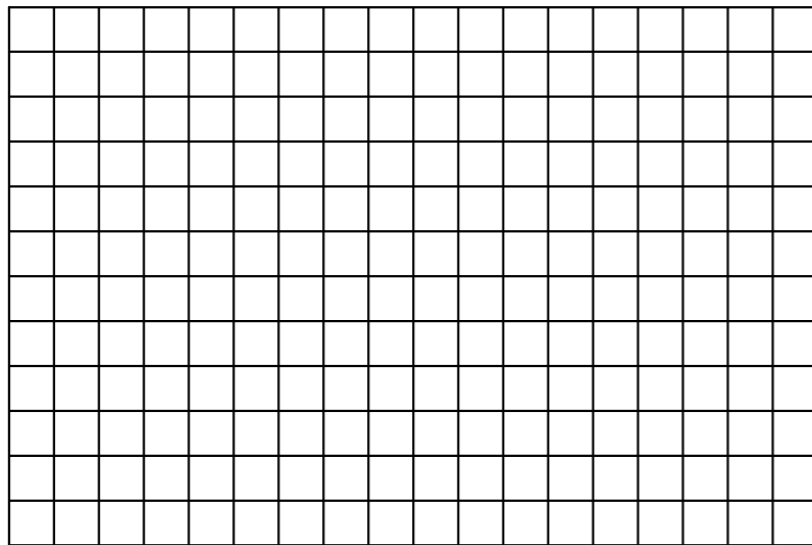
_analýza problémov

pohľad z nábrežia

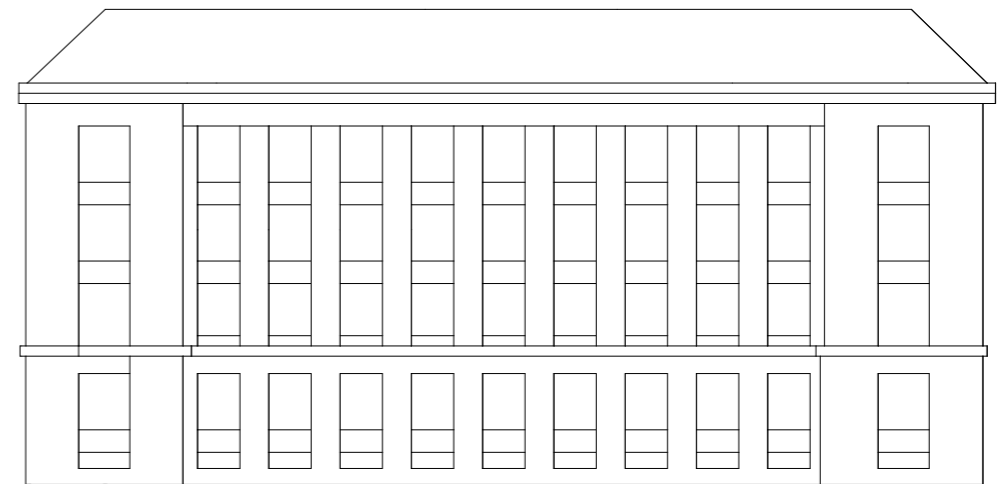

pohľad z ulice pred Slovenským Národným múzeom

Pravouhlost

=

Mestské prostredie

Pri riešení sme sa opierali o pravouhlosť, geometrickosť a racionalitu, ktorá by odrážala mestský charkter zóny, v ktorej sa Fajnorovo nábrežie nachádza

+

+

+

Turisti

Do oblasti prichádzajú zo strany Dunaja (lodná doprava)

=

Vytvorenie reprezentatívneho nástupu do územia s piazzou

Študenti

V oblasti sa nachádzajú prirodzene- Univerzita Komenského (právnická, filozofická fakulta), Stredná priemyselná škola

=

Vytvorenie študentského parku s viacerými sub-priestormi

Rodičia s deťmi

Cez oblasť prechádzajú po korze popri Dunaji

=

Revitalizácia existujúcej zelene a spírstupnenie jej v podobe parku

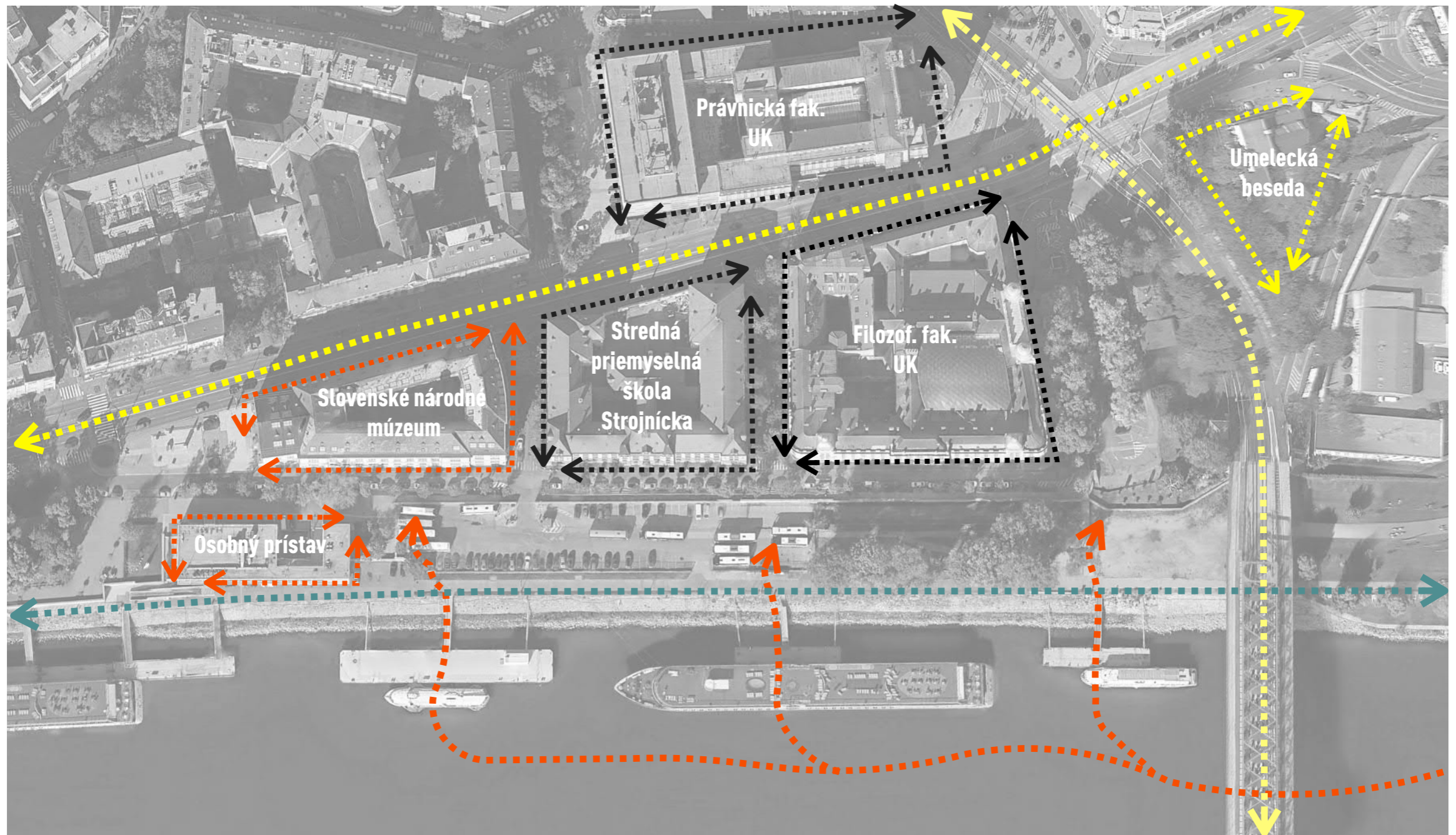
Miestny

V súčasnom stave sa v danej lokalite veľmi nenachádzajú

=

Rozšírenie Osobného prístavu s kultúrnym charakterom, multifunkčný verejný priestor

_pešie trasy

Turisti

Študenti

Rodičia s deťmi

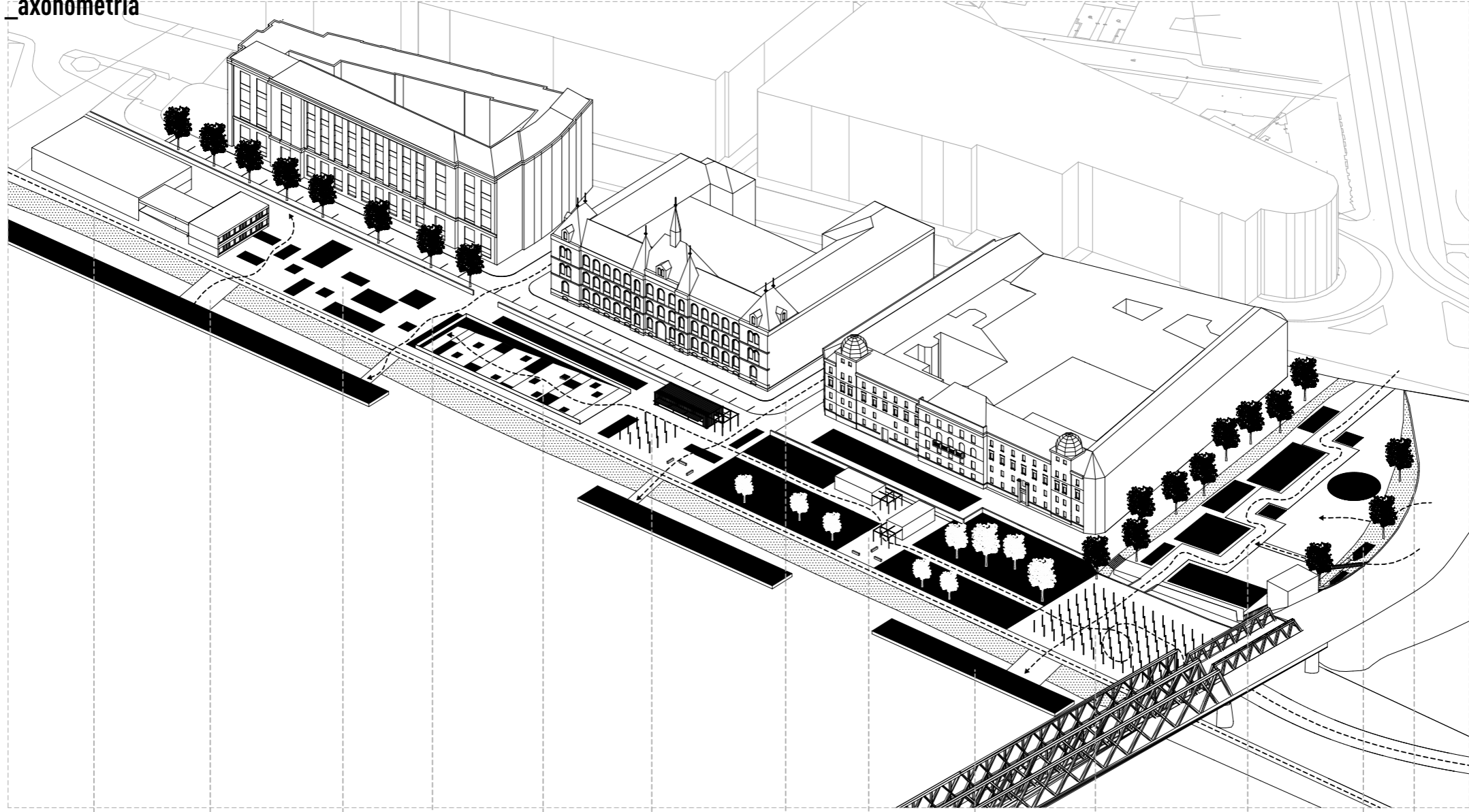

Miestny

axonometria

Hlavná pešia trasa územia

Reprezentatívny vstup do územia

Rozšírenie osobného prístavu "pod zemou"

Zachovanie uličných priehľadov

Vstup do budovy cez pobytovú rampu

Centrálna piazza s fontánou

Uličný priehľad ústiaci na mólo

Revitalizácia existujúceho parku

Zjednotenie vizuálu mólu

Multifunkčný verejný priestor

Vytvorenie univerzitného parku

Pop-up stores vo svahu

Sprístupnenie svahu schodami

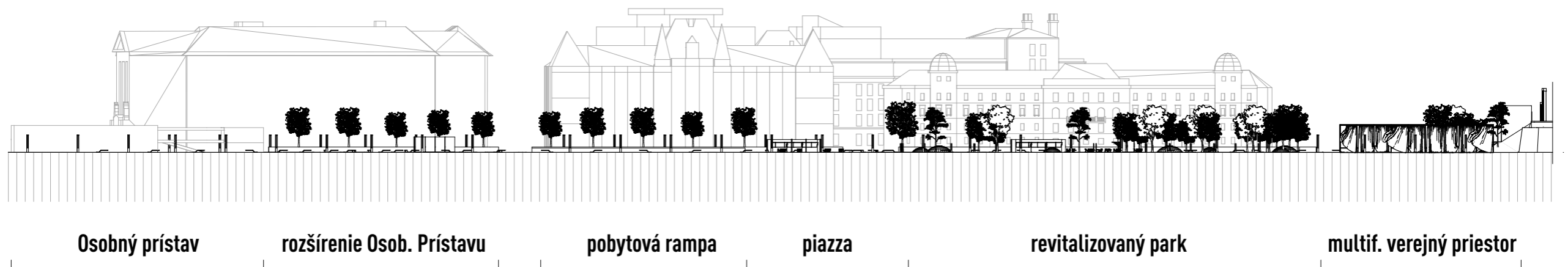
_master plan

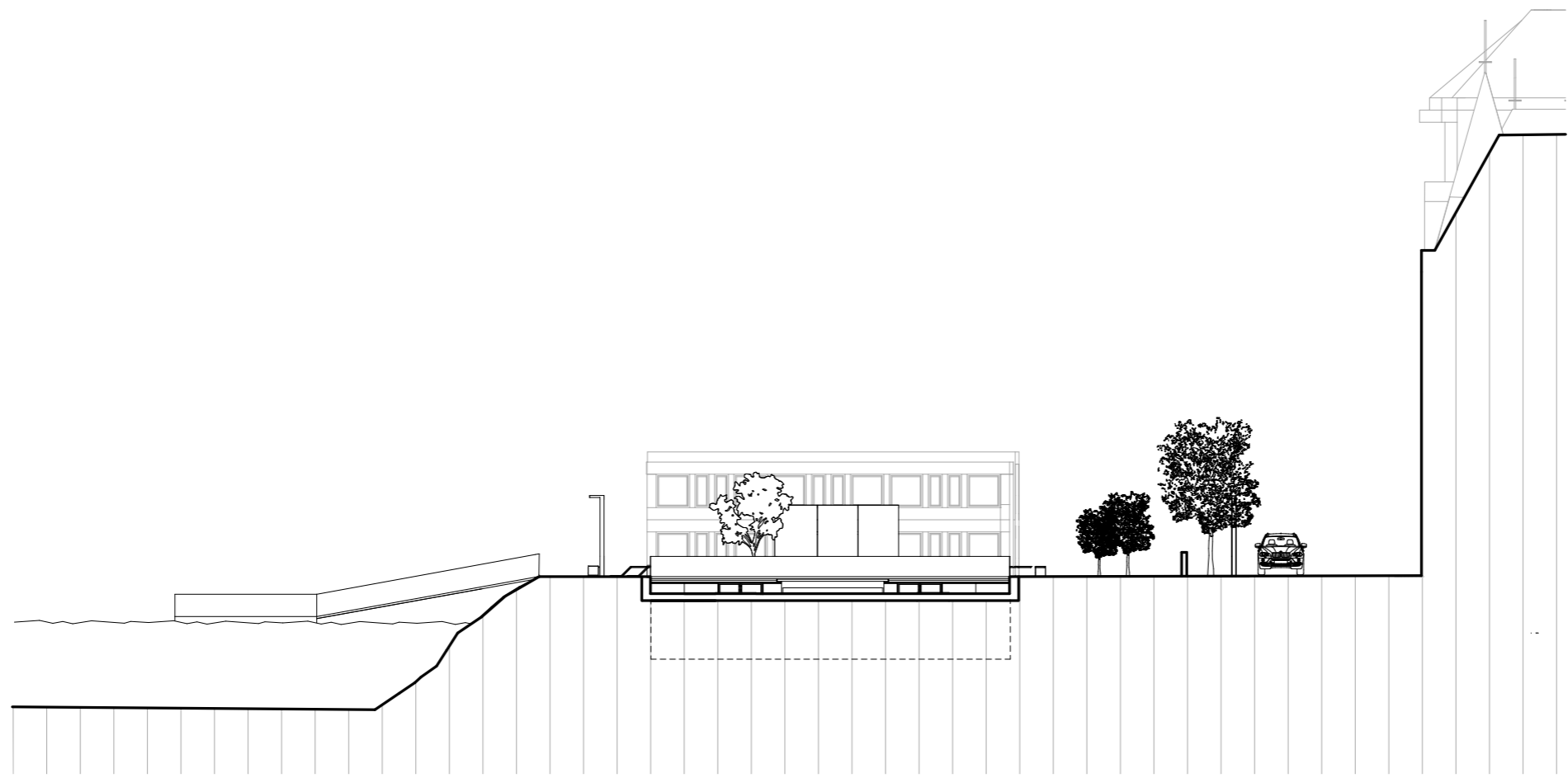
Mestská zeleň	Spevnená plocha-chodník
Vodná plocha- Dunaj	Existujúce budovy
Molo	Navrhované budovy
Spevnená plocha-dlažba	Drenážny betón

_rez A-A'

_rez B-B'

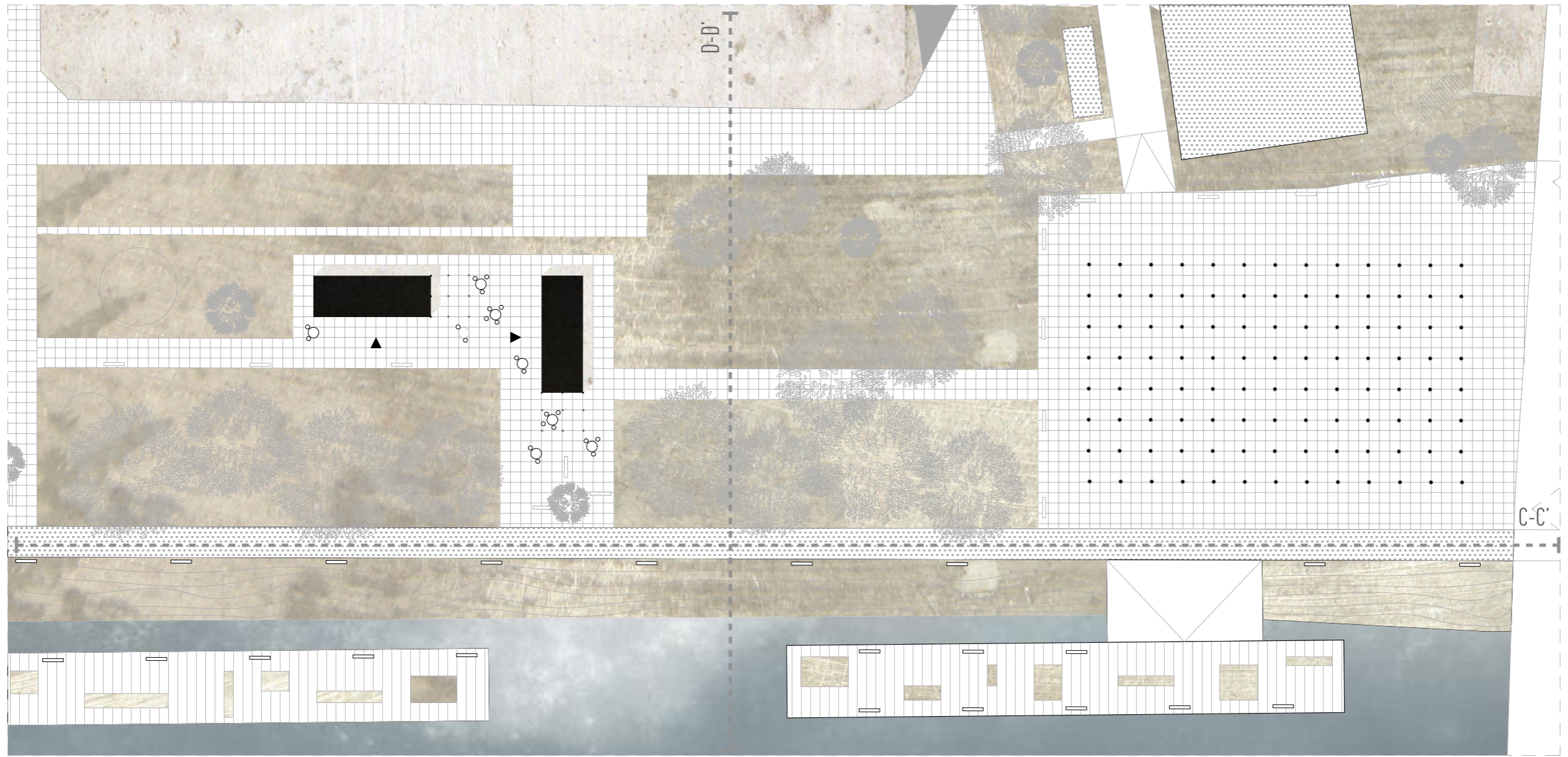
Mólo

Rozšírenie Osobného prístavu

Predpolie

Stredná Priemyselná škola

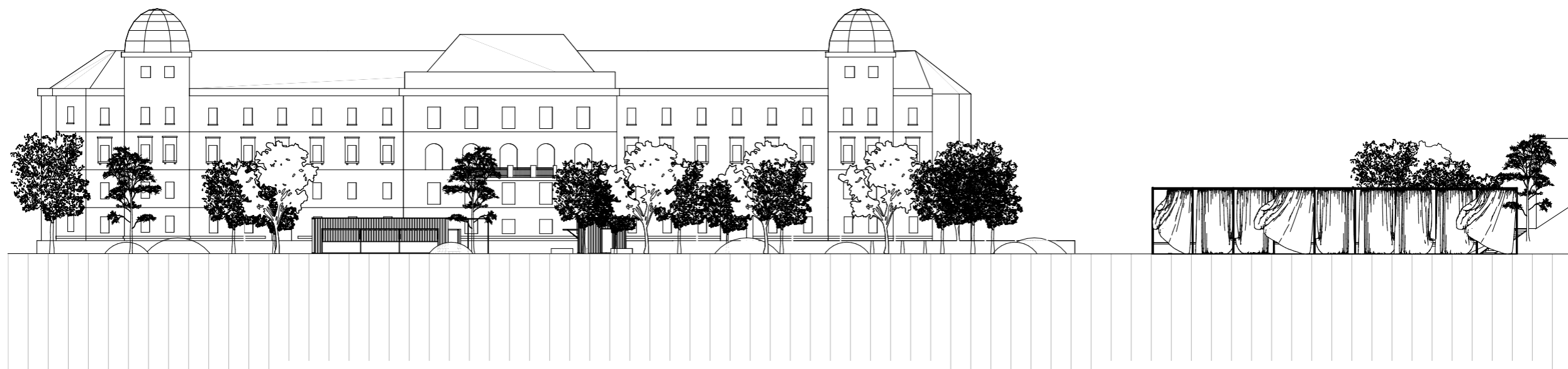
_urbanistický detail

	Mestská zeleň		Spevnená plocha-chodník
	Vodná plocha- Dunaj		Existujúce budovy
	Mólo		Navrhované budovy
	Spevnená plocha-dlažba		Drenážny betón

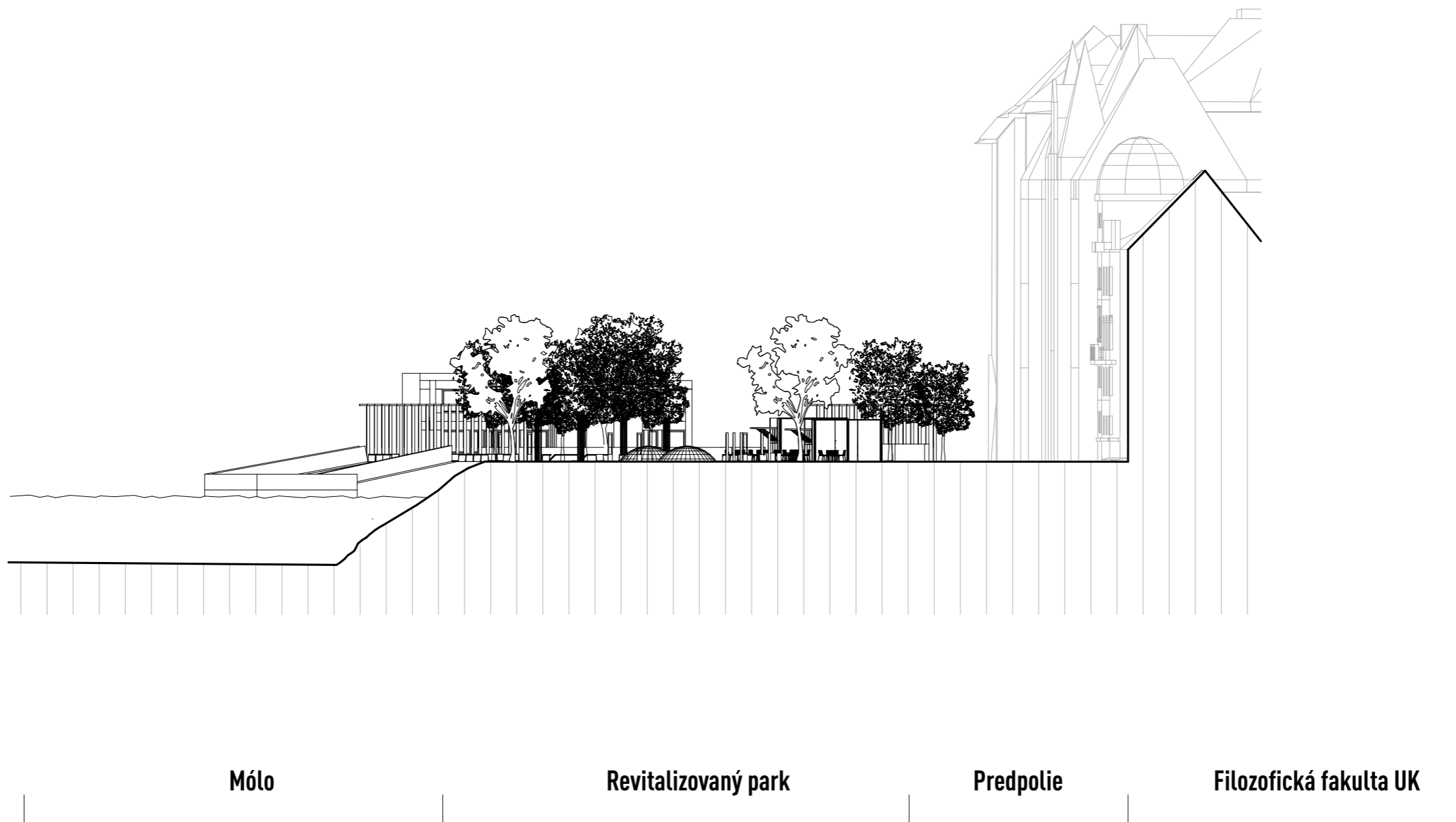
_rez C-C'

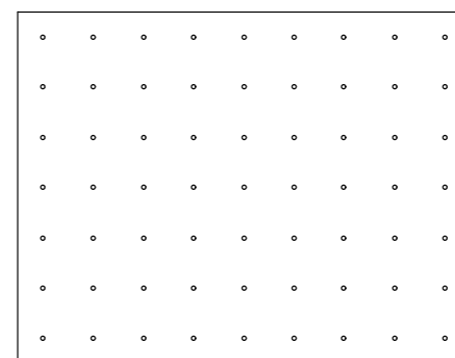
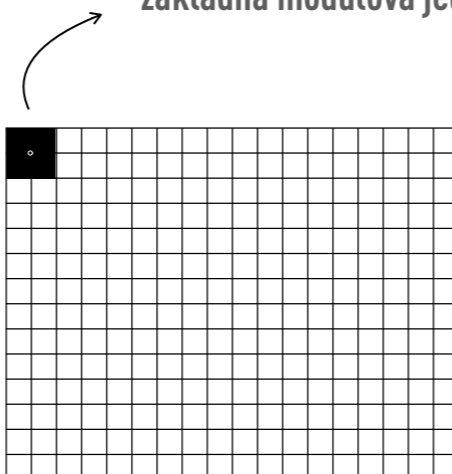
Revitalizovaný park

Multifunkčný verejný priestor

_rez D-D'

základná modulová jednotka

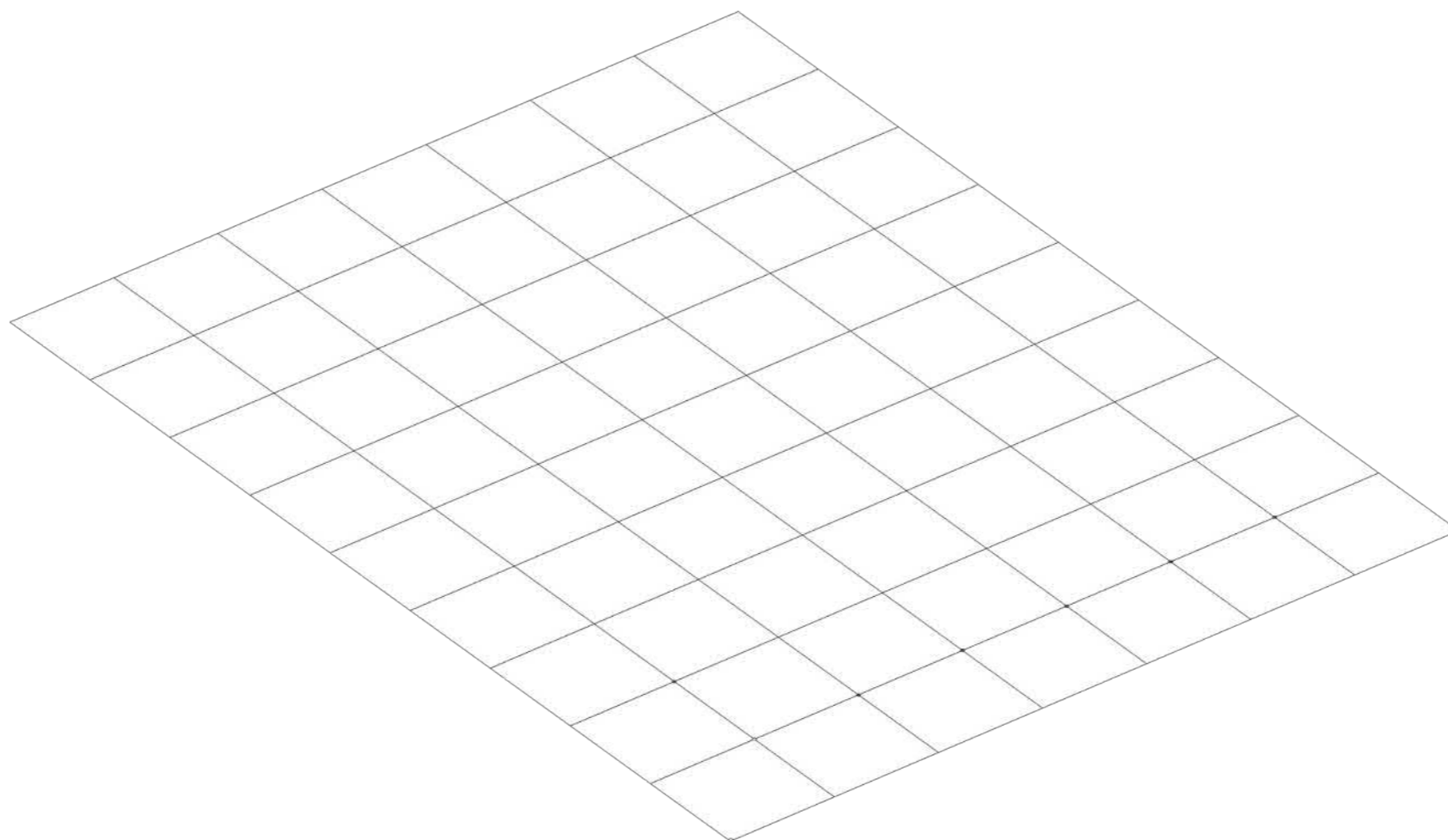

základný raster
3 x 3 m

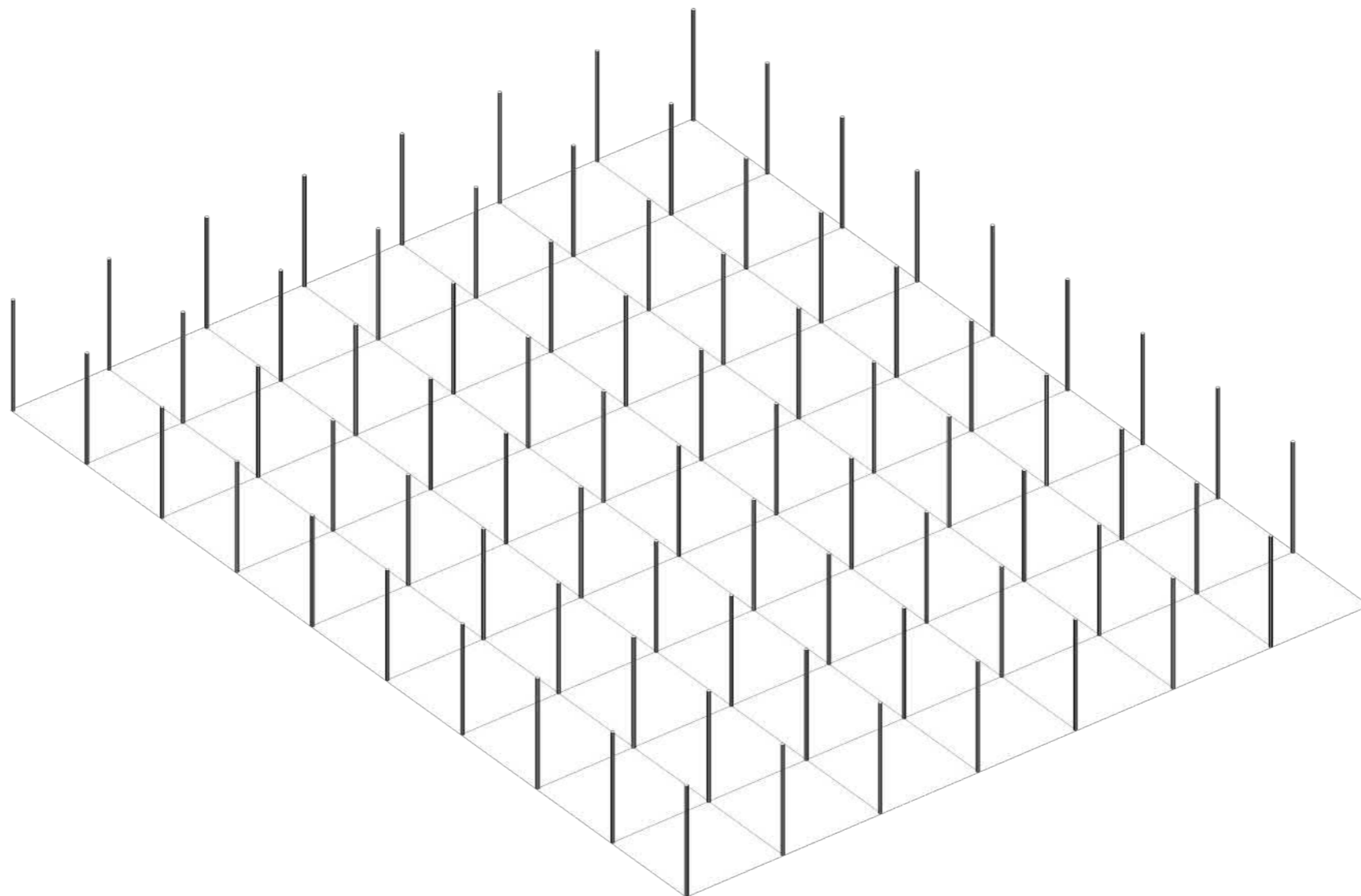
montážne otvory na
umiestnenie
tyčí

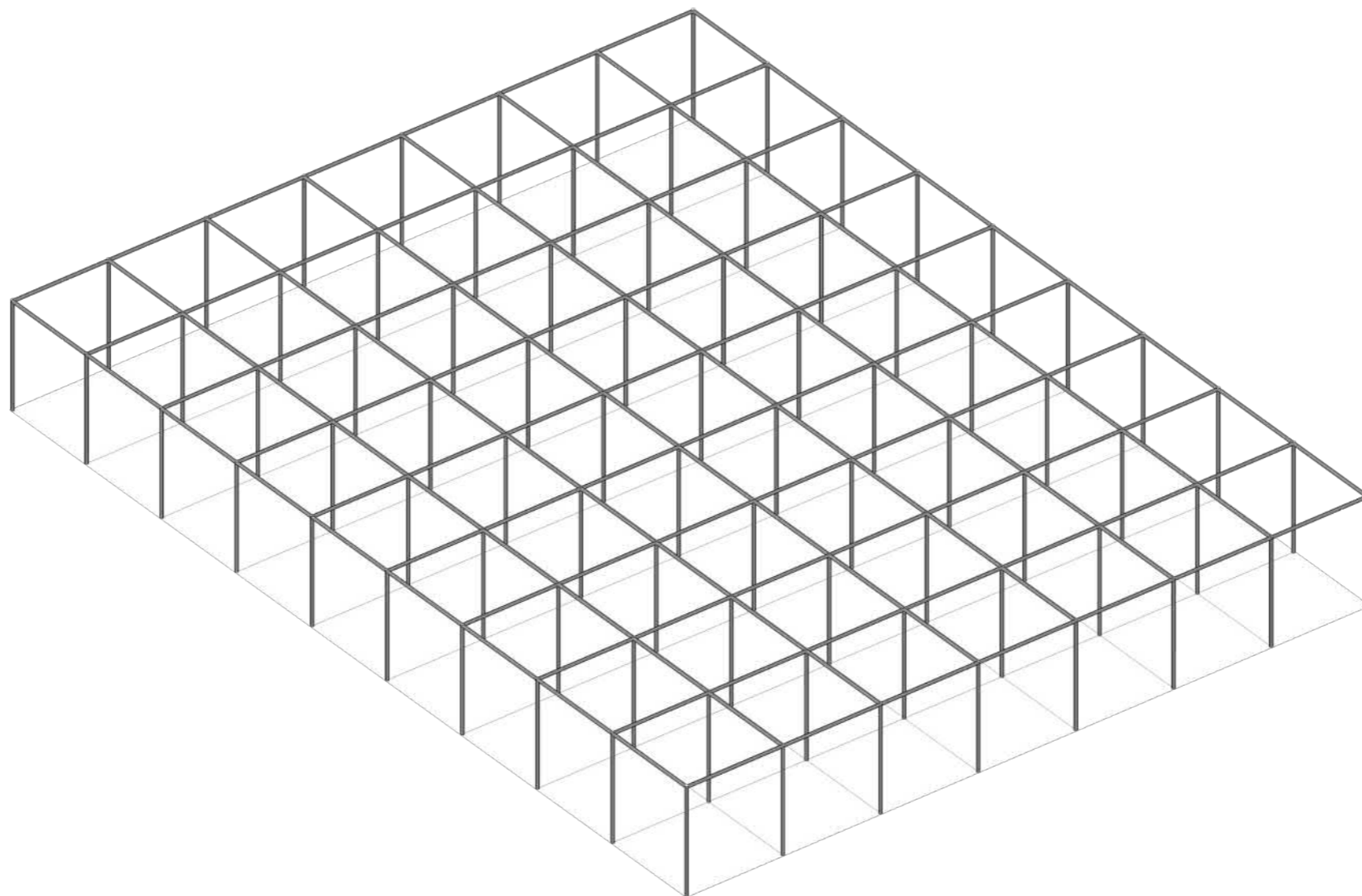
_schéma rastra dlažby

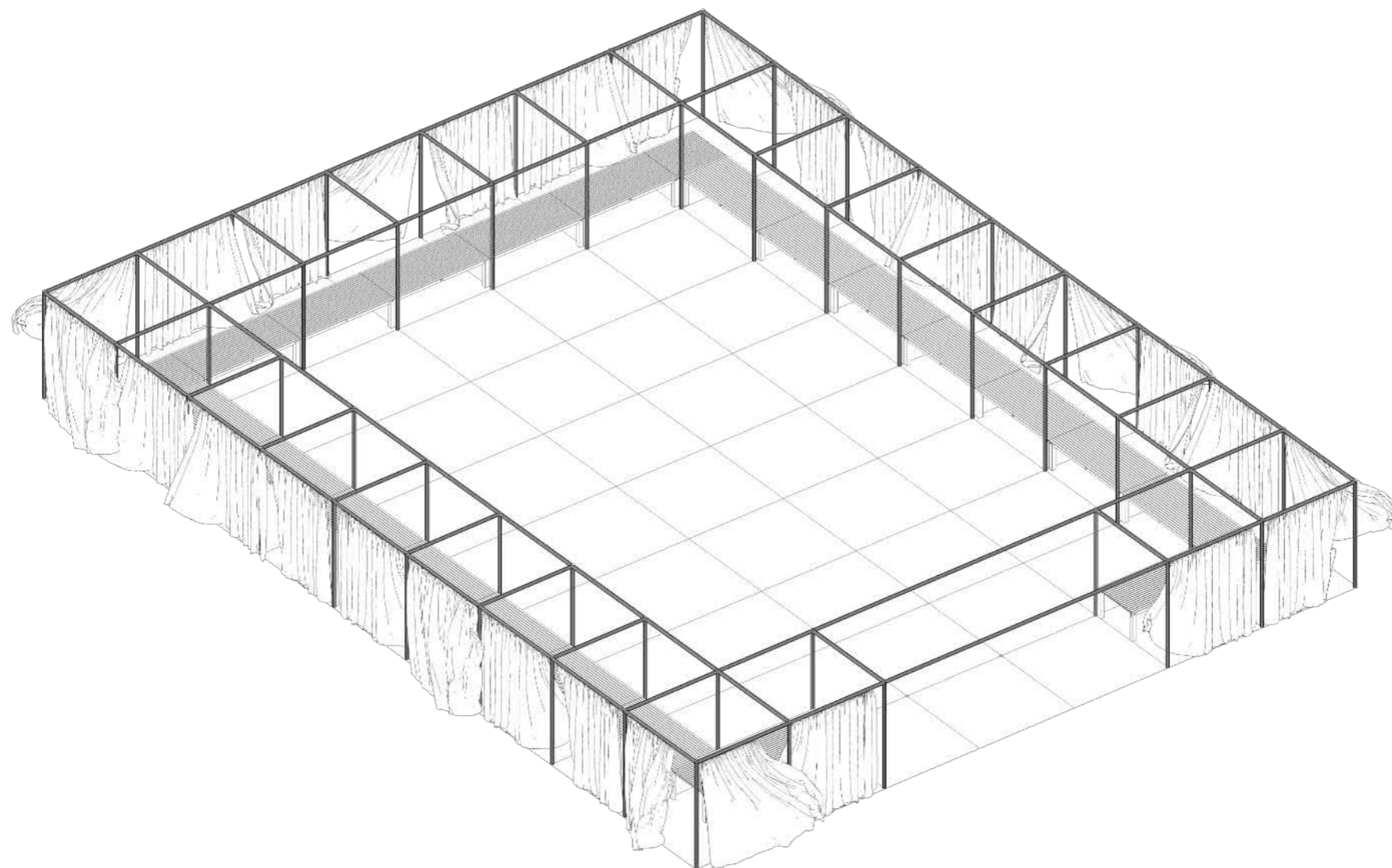
_vynesenie tyčí

_pridanie pomocných konštrukcií

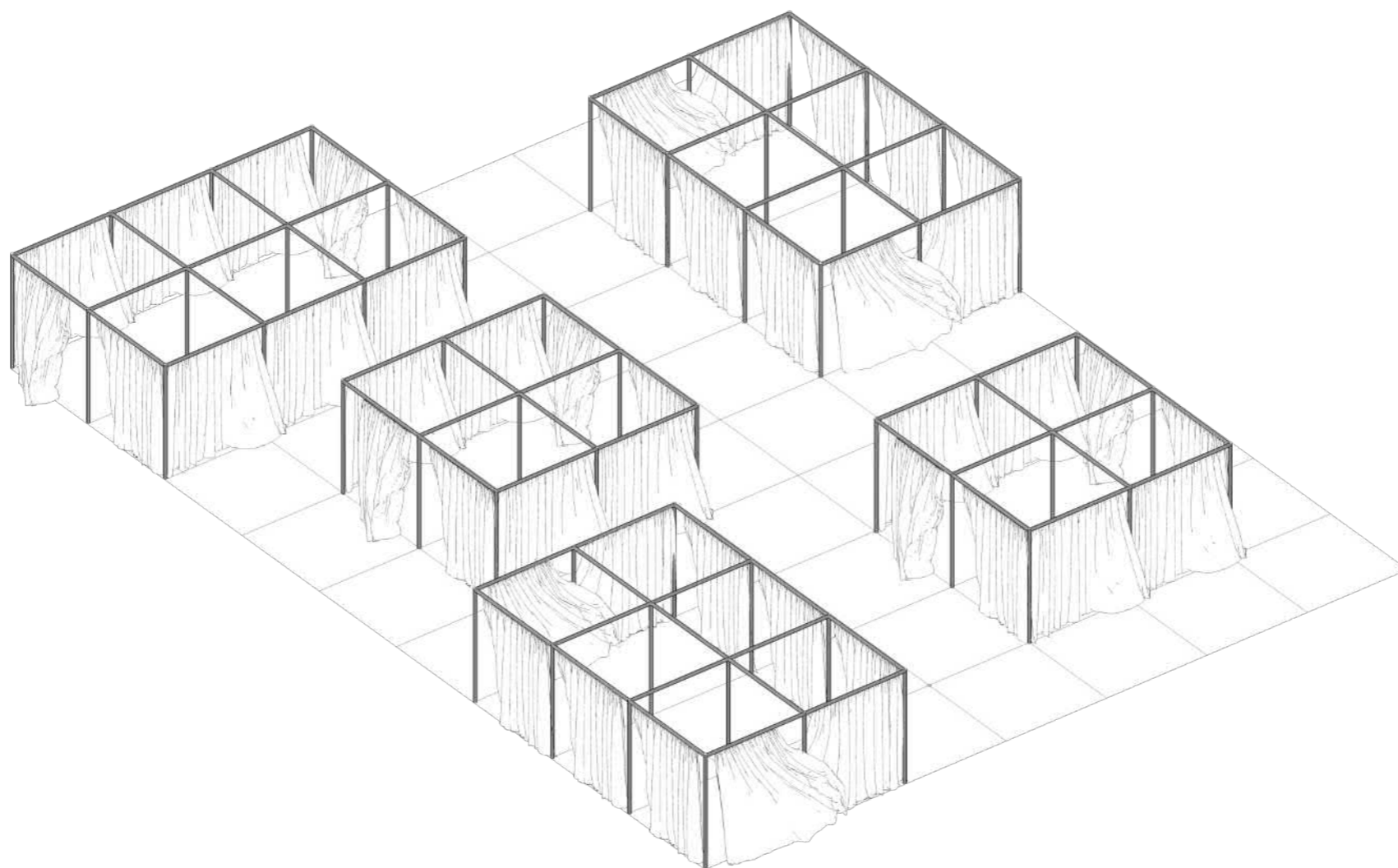

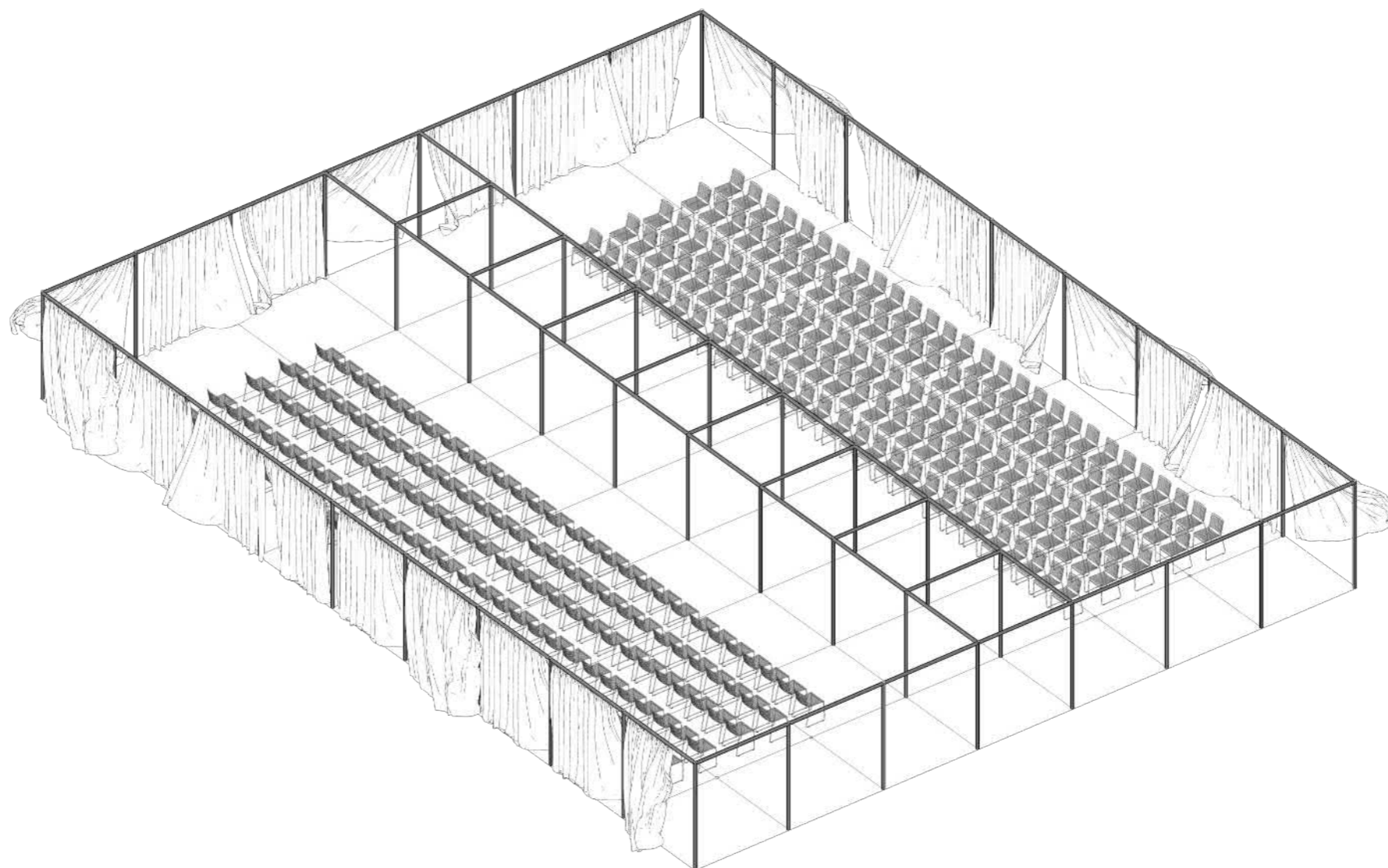
_scenár marketu

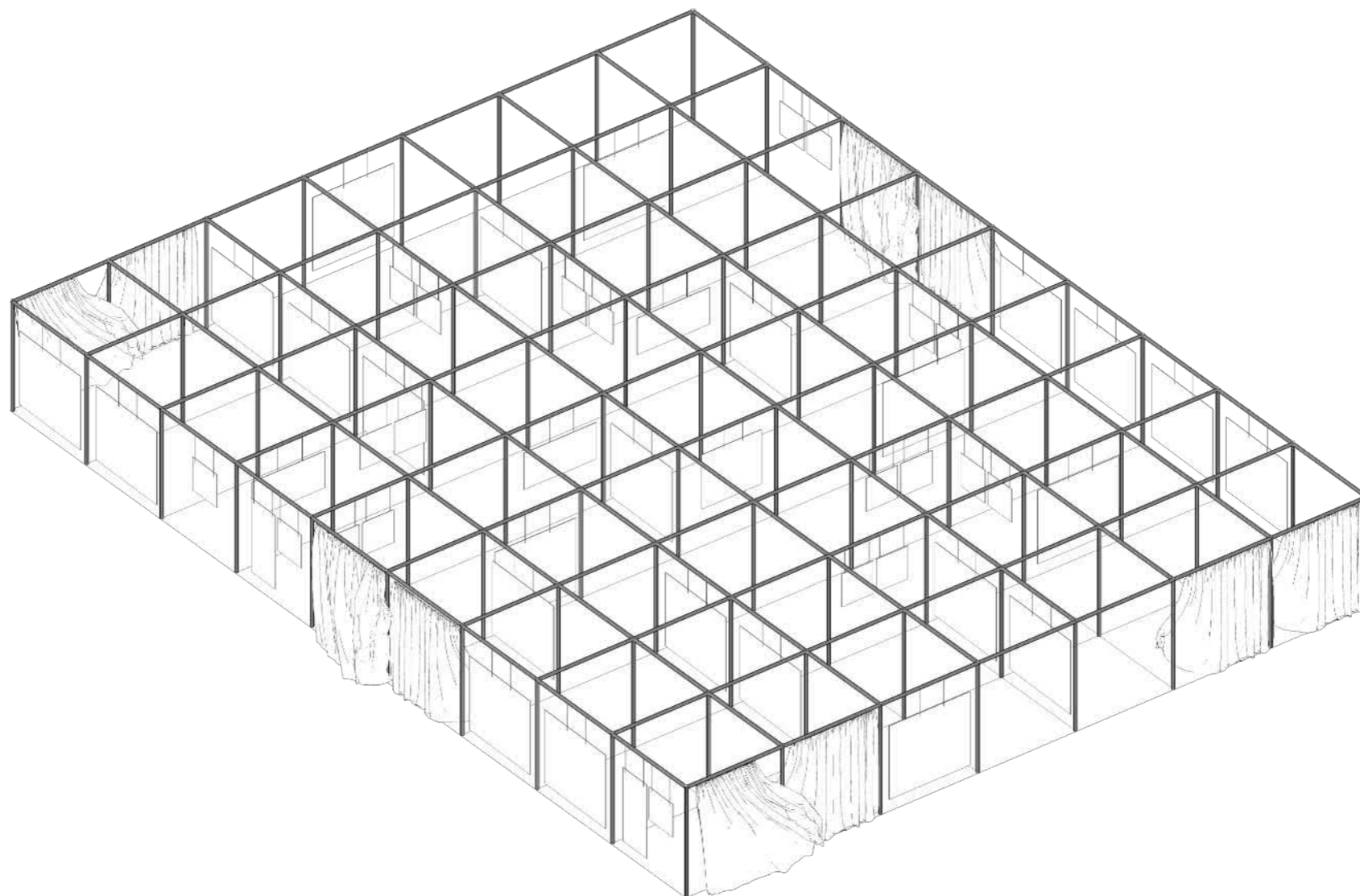

scenár
marketu

_scenár menších pavilónov

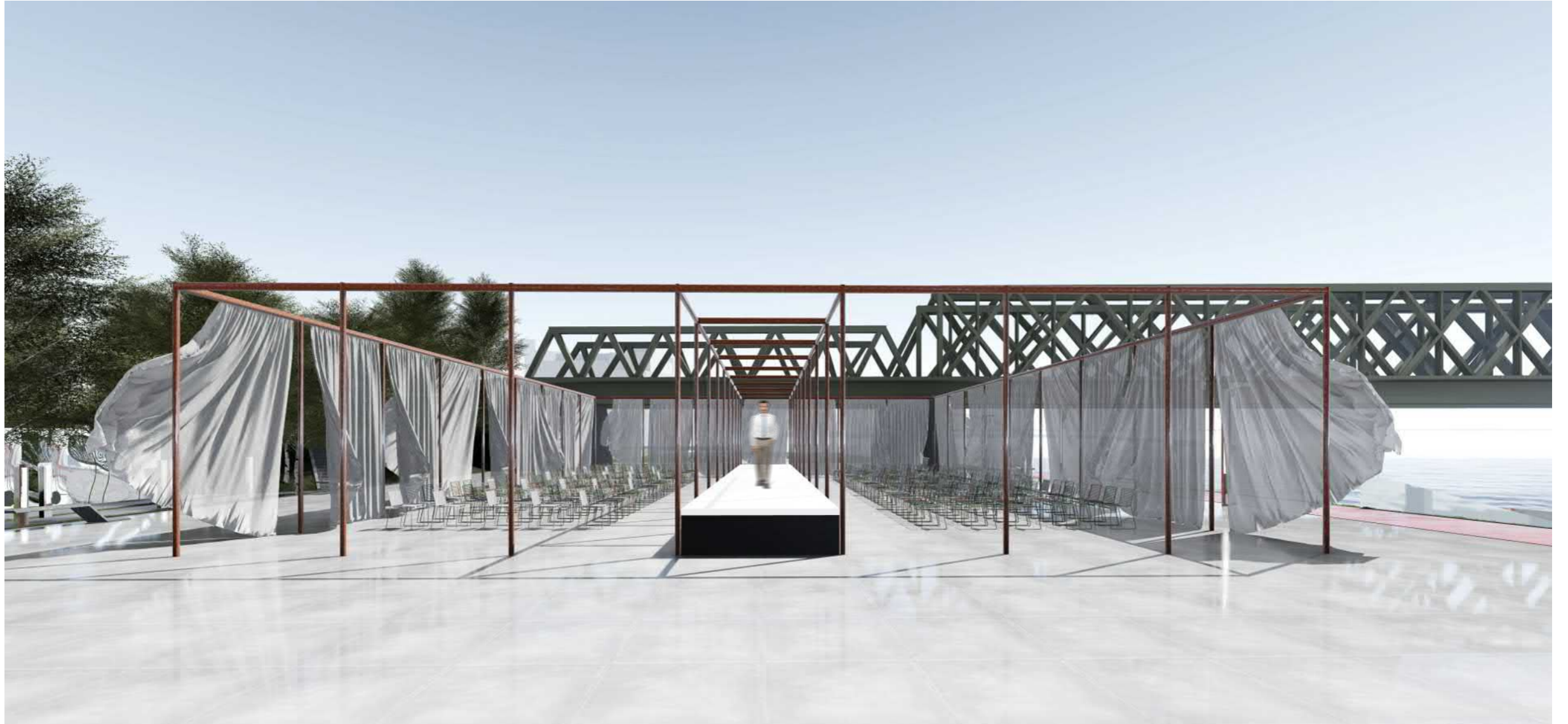

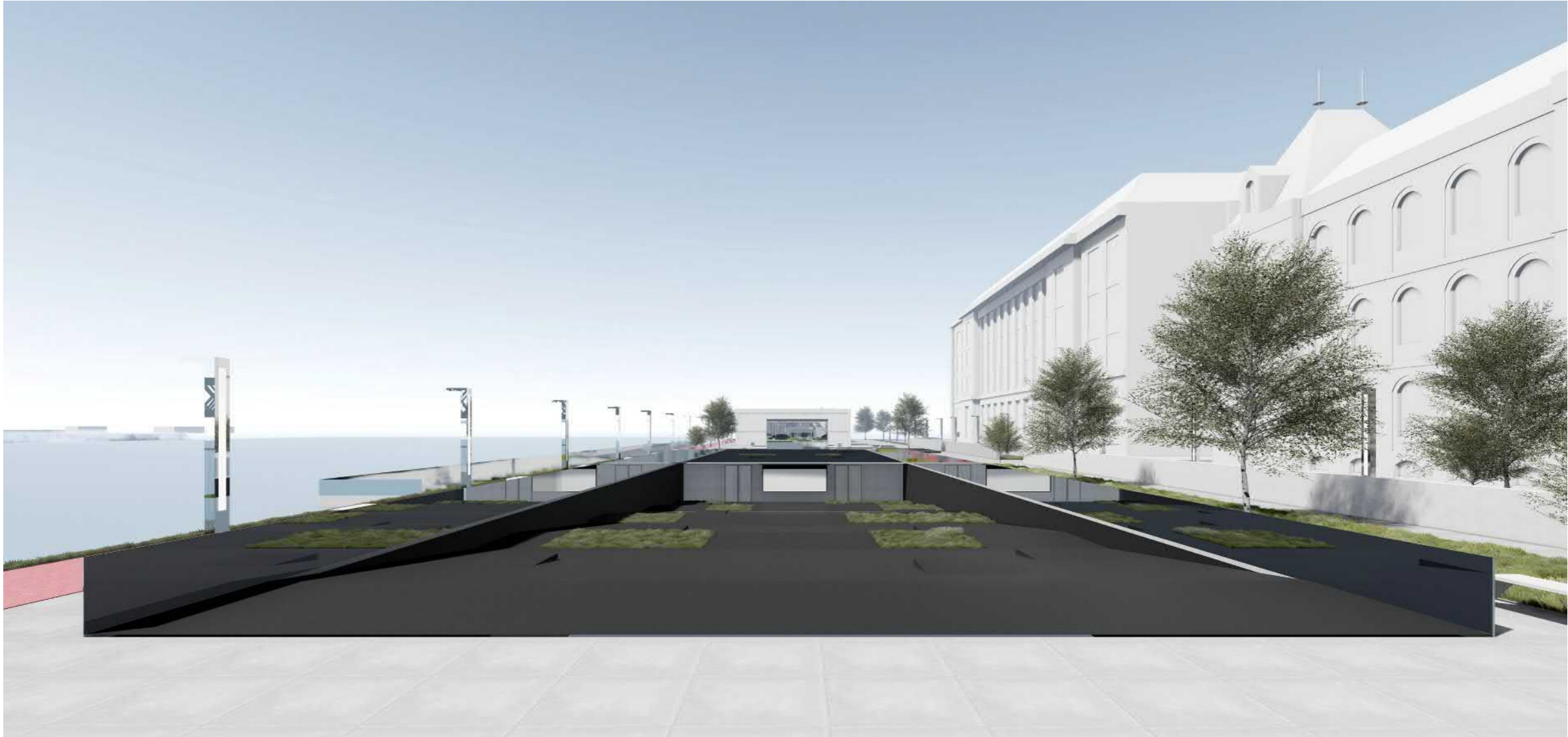

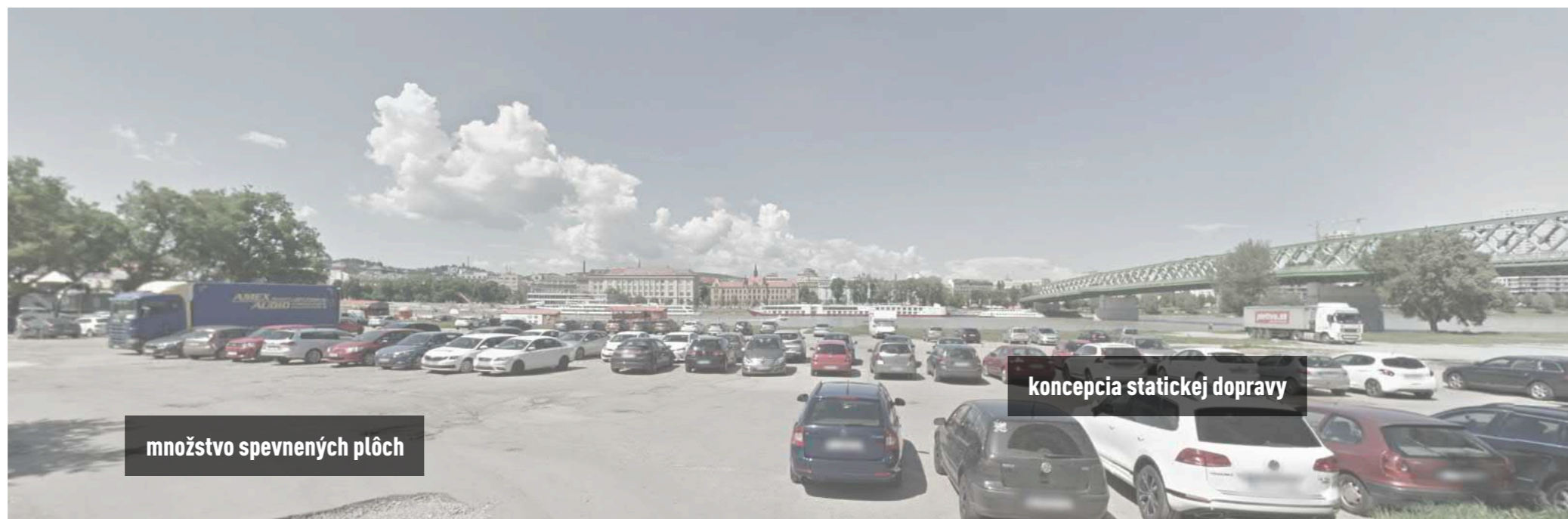

BRATISLAVSKÉ NÁBREŽIA

Tyršovo nábrežie

_analýza problémov

množstvo spevnených plôch

konceptia statickej dopravy

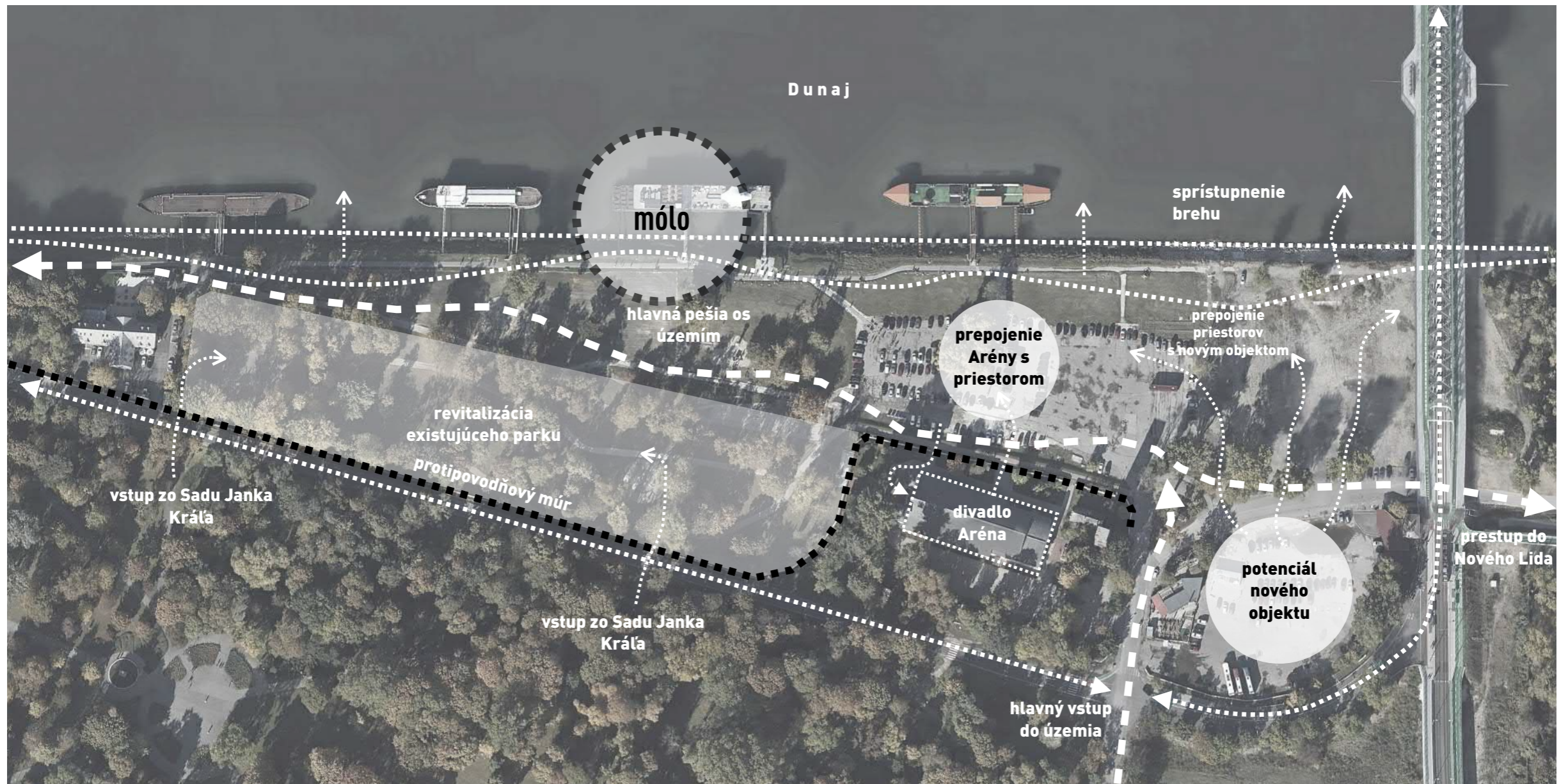
Pohľad na parkovisko

reprezentatívny vstup

množstvo spevnených plôch

Pohľad z Klokočovej ulice

Oddych a šport

Existujúca funkcia

Pláže park a promenáda

Revitalizácia pláže a
revitalizácia parku, pobytové
mólo

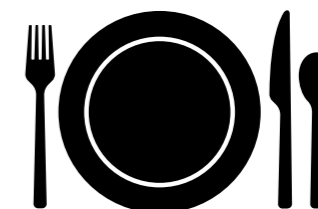
Kultúra

Rozšírená funkcia

V súčasnosti divadlo Aréna

Vytvorenie kultúrneho centra

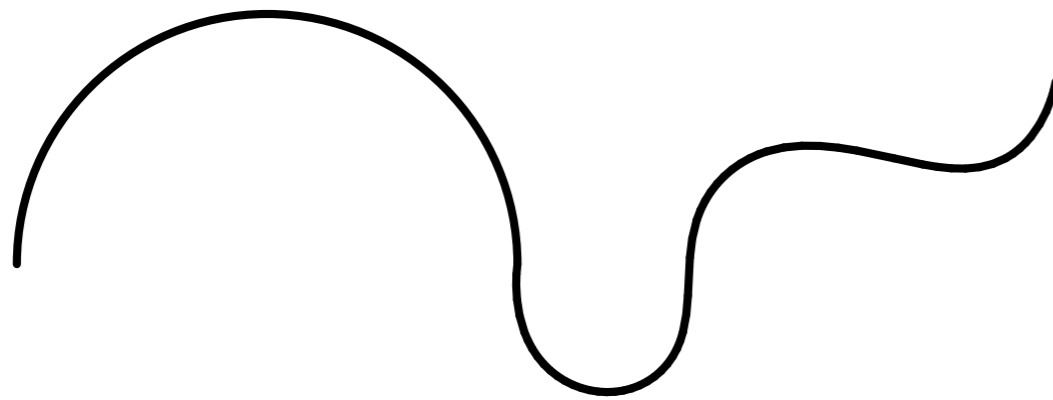
Gastro

Nová funkcia

Chýbajúce gastro, spoločný
priestor, námestie

Kiosky s prestrešením,
vytvorenie poloverejných
priestorov (kruhy)

=

Geometrickosť + organickosť

Prírodný charakter mestského prostredia

Pri riešení sme sa opierali o geometrickosť rozvoľňujúci sa do organických prvkov reflektujúc tak prírodný charakter Tyršovho nábrežia

_masterplan

	Mestská zeleň		Existujúce budovy
	Vodná plocha Dunaj		Navrhované budovy
	Mólo		Drenážny betón
	Spevnená plocha dlažba		Piesok
	Spevnená plocha chodník		

_rez E-E'

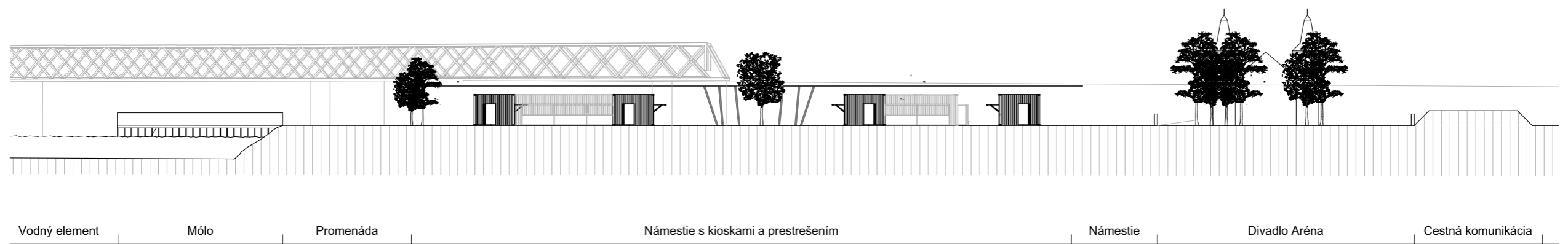
Kultúrna zóna

Oddychová zóna s kioskami a prestrešením

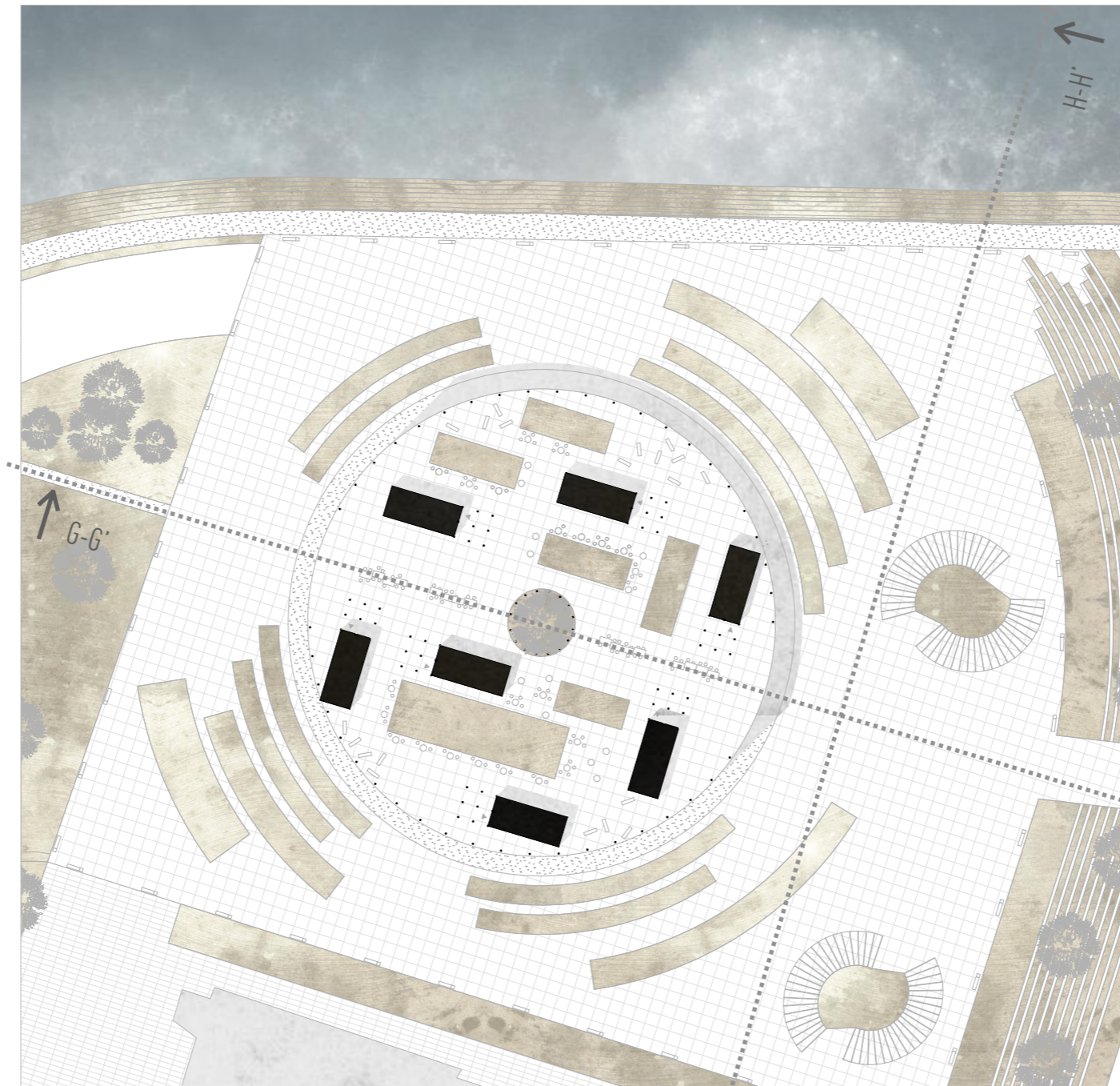
Mólo

Revitalizovaný park

_rez F-F'

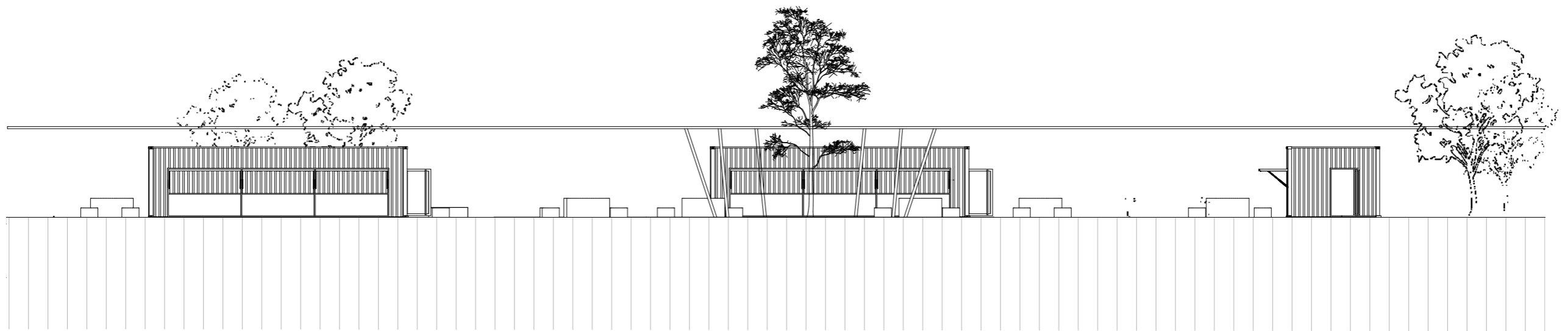
_urbanistický detail

- Mestská zeleň
- Vodná plocha Dunaj
- Mólo
- Spevnená plocha dlažba
- Spevnená plocha chodník
- Existujúce budovy
- Navrhované budovy
- Drenážny betón
- Piesok

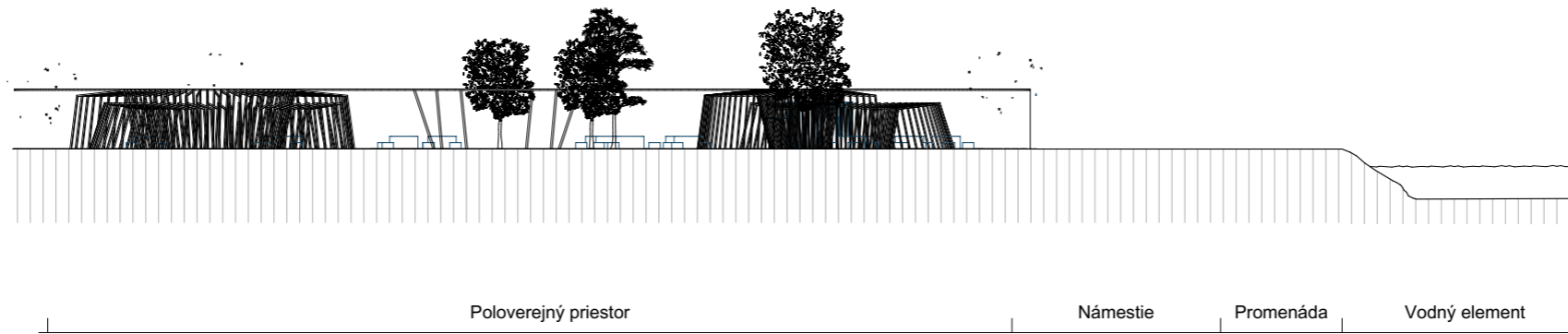

_rez G-G'

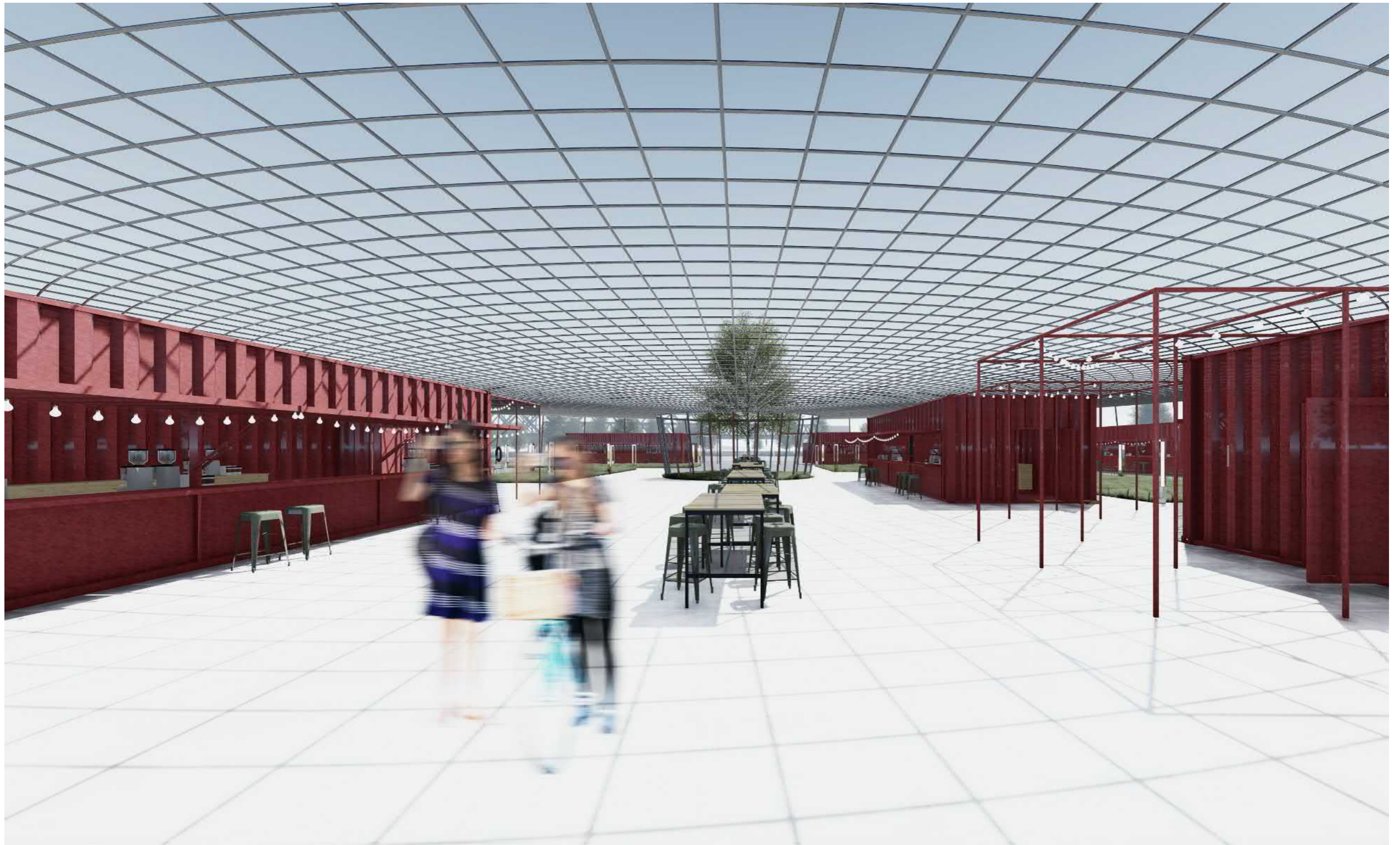

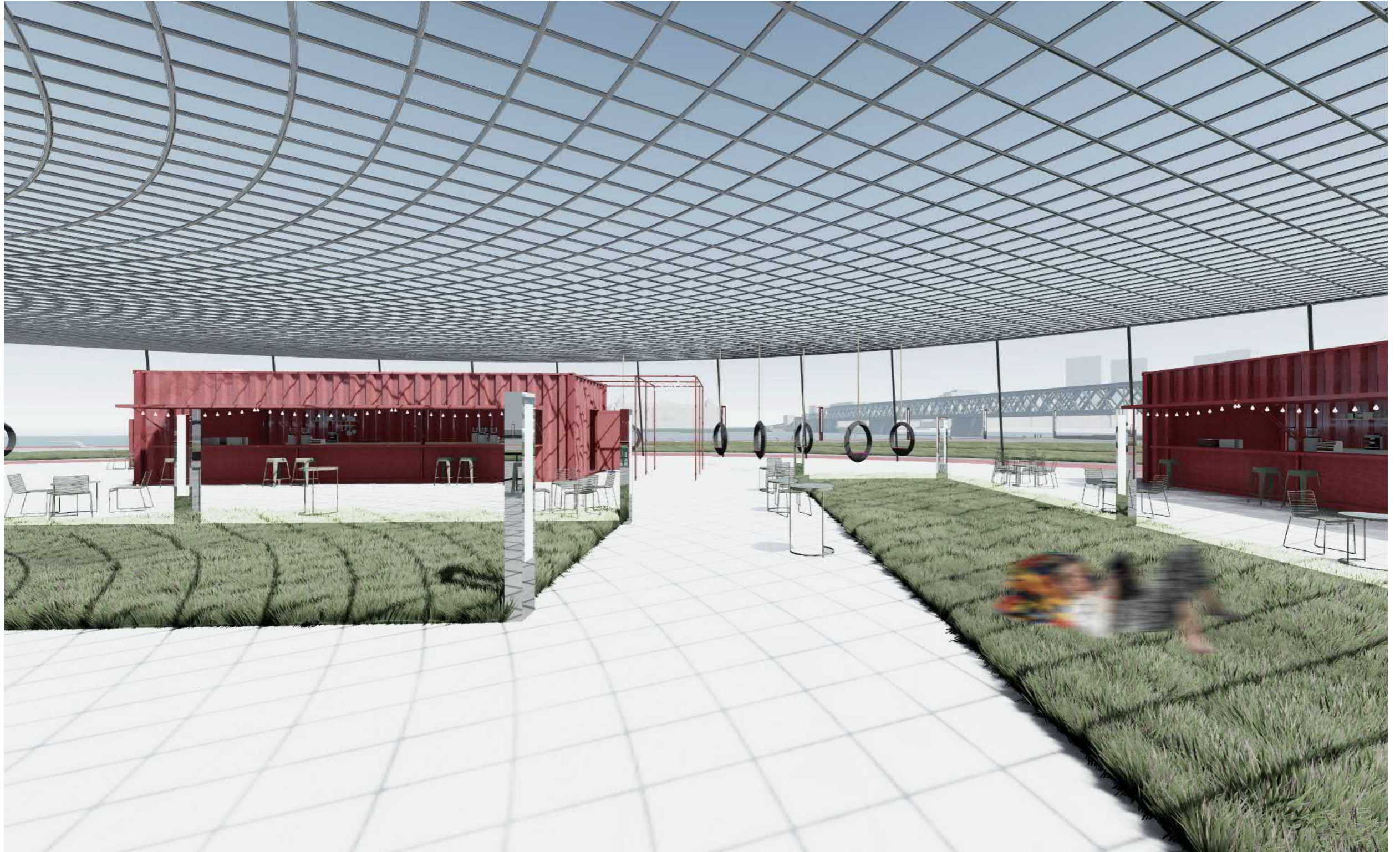
Námestie s kioskami a prestrešením

_rez H-H'

_bilancie

FUNKCIE

administratíva	0 m ²
obchod a služby	204 m ²
bývanie	0 m ²
parter	1259 m ²
kultúra	1050 m ²

OBCHOD A SLUŽBY

priemerný počet podlaží	1,00 p
priemerná výška budovy	3,00 m
priemerný počet podlaží parteru	1,00 p
plochy parteru spolu	204 m ²
počet zamestnancov	24 zamestnancov

KULTÚRA

priemerný počet podlaží	1,00 p
priemerná výška budovy	4,00 m
priemerný počet podlaží parteru	1,00 p
plochy parteru spolu	1050 m ²
počet zamestnancov	80 zamestnancov
počet návštevníkov	1000 návštevníkov

BILANČNÝ JAV	celkové územie	Fajnorovo náb.	Tyršovo náb.
Plocha riešeného územia v ha	14,69	4,47	10,22
VYUŽITIE ÚZEMIA			
Zastavané plochy (m ²)	146 910,16	44 696,91	102 213,25
Koeficient zastavanosti (%)	11,73	31,72	2,99
Spevnené plochy (m ²)	66 449,59	19 031,89	47 417,70
Koeficient spevnených plôch (%)	45,23	42,58	46,39
Plochy zelene (m ²)	63 221,50	11 486,04	51 735,46
Koeficient zelene (%)	43,04	25,7	50,62
OBYVATEĽSTVO			
počet obyvateľov celkom	0	0	0
priemerný počet obyvateľov na 1 dom / byt	0	0	0
počet obyvateľov na 1 ha riešeného územia	0	0	0
BÝVANIE			
počet domov / bytov celkom	0	0	0
priemerná podlažná plocha 1 domu / bytu (m ²)	0	0	0
počet domov / bytov na 1 ha riešeného územia	0	0	0
DOPRAVA			
počet parkovacích miest celom	267	53	214
- v garážach	214	0	214
- na parkoviskách na teréne	53	53	0
počet parkovacích miest na 1 dom / byt	0	0	0

